Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

15 ноември 2012 година*

„Директива 2004/48/ЕО — Правила за проверката на доказателствата в рамките на спор пред националния съд, сезиран с искане за отмяна на полезен модел — Правомощия на националния съд — Парижка конвенция — Споразумение ТРИПС“

По дело C-180/11

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Fővárosi Bíróság (Унгария) с акт от 29 септември 2010 г., постъпил в Съда на 18 април 2011 г., в рамките на производство по дело

Bericap Záródástechnikai bt

срещу

Plastinnova 2000 kft,

в присъствието на

Magyar Szabadalmi Hivatal,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-жа R. Silva de Lapuerta, изпълняваща функцията на председател на трети състав, г-н K. Lenaerts, г-н E. Juhász, г-н J. Malenovský (докладчик) и г-н D. Šváby, съдии,

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,

секретар: г-н A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

— за Bericap Záródástechnikaibt, от Zs. Kacsuk, ügyvéd,

— за Plastinnova 2000 kft, от J. Hergár, ügyvéd,

— за унгарското правителство, от г-н M. Fehér и г-жа K. Szíjjártó, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от г-н F. Bulst и г-н B. Béres, в качеството на представители,

* Език на производството: унгарски.

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (ОВ L 157, стр. 45 и поправки в ОВ L 195, 2004 г., стр. 16 и в ОВ L 204, 2007 г., стр. 27; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 2, стр. 56), на Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (наричано по-нататък „Споразумението ТРИПС“), съдържащо се в приложение 1 В към Споразумението за създаване на Световната търговска организация (СТО), подписано в Маракеш на 15 април 1994 г. и одобрено с Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 година относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.) (ОВ L 336, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 10, стр. 3), и на Конвенцията за закрила на индустриалната собственост, подписана в Париж на 20 март 1883 г., ревизирана последно в Стокхолм на 14 юли 1967 г. и изменена на 28 септември 1979 г. (*Recueil des traités des Nations unies*, том 828, № 11851, стр. 305, [обн. ДВ бр. 75, 24 септември 1965 г.], наричана по-нататък „Парижката конвенция“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Bericap Záródástechnikai bt (наричано по-нататък „Bericap“) и Plastinnova 2000 kft (наричано по-нататък „Plastinnova“) по повод на твърдяната липса на новост и на предопределяща изобретателска стъпка на полезен модел.

Правна уредба

Международно право

Споразумението ТРИПС

3 Първа алинея от преамбюла на Споразумението ТРИПС гласи следното:

„Желаейки да намалят нарушенията и пречките в международната търговия и отчитайки необходимостта да допринесат за ефективната и подходяща закрила на правата върху интелектуалната собственост, както и да положат усилия мерките и процедурите за прилагане на правата върху интелектуалната собственост да не се превръщат сами по себе си в пречки пред законната търговия“.

4 Съгласно част I, член 1, параграфи 1 и 2 от Споразумението ТРИПС, озаглавена „Общи разпоредби и основни принципи“:

„1. Страните членки следва да привеждат в действие разпоредбите на това споразумение. Страните членки могат, но няма да бъдат задължени да прилагат в законодателството си по-широкообхватни защитни мерки, отколкото предвидените в това споразумение, при условие, че тези защитни мерки не противоречат на разпоредбите на това споразумение. Страните членки са свободни да определят подходящи методи за прилагане на разпоредбите на това споразумение в собствените си законодателни системи и практика.

2. За целите на това споразумение понятието „интелектуална собственост“ се отнася до всички категории на интелектуална собственост, които са предмет на част II, раздели от 1 до 7“.

5 Член 2 от посоченото споразумение, озаглавен „Конвенции за интелектуална собственост“, предвижда:

„1. Относно части II, III и IV от това споразумение страните членки следва да действат в съответствие с членове от 1 до 12 и член 19 от Парижката конвенция (1967 г.).

2. Нищо в части от I до IV от това споразумение не отменя съществуващите задължения, които страните членки могат да имат една спрямо друга в рамките на Парижката конвенция, Бернската конвенция, Римската конвенция и споразумението относно интелектуална собственост върху интегралните схеми“.

6 Член 41, параграфи 1—3 от Споразумението ТРИПС, съдържащ се в част III от него, озаглавена „Прилагане на правата върху интелектуалната собственост“, гласи:

„1. Страните членки осигуряват процедурите по прилагане, както са определени в настоящата част, да бъдат предвидени в тяхното законодателство така, че да позволява ефективни действия срещу всяко нарушение на правата върху интелектуалната собственост в рамките на това споразумение, включително и експедитивна защита на правата за предотвратяване на нарушенията и защита чрез превантивни средства за по-нататъшни нарушения. Тези процедури се прилагат по такъв начин, че да се избегне създаването на пречки пред законната търговия и да се осигурят защитни мерки срещу злоупотребата с тях.

2. Процедурите по прилагане на правата върху интелектуалната собственост следва да бъдат честни и равнопоставени. Те не следва да са ненужно сложни или скъпо струващи, или водещи до неразумни ограничения във времето или неоправдани забавяния.

3. За предпочитане е решенията по същество на едно дело да са изложени в писмена форма и да са обосновани. Те се предоставят поне на страните по производството без излишно забавяне. Решенията по същество на едно дело се основават единствено върху доказателствата, във връзка с които на страните е била предоставена възможност да бъдат изслушани“.

Парижката конвенция

7 Всички държави — членки на Европейския съюз, са страни по Парижката конвенция.

8 Член 1, параграф 2 от тази конвенция предвижда:

„Закрилата на индустриалната собственост има за обект патентите за изобретения, полезните образци, индустриалните рисунки или модели, фабричните или търговски марки, знаците за услуги, търговското име, указанията за произход или наименованията на мястото за произход, както и преследването на нелоялната конкуренция“.

9 Член 2, параграф 1 от посочената конвенция предвижда:

„Гражданите на всяка от страните — членки на Съюза, се ползуват в другите страни — членки на Съюза, що се касае до закрилата на индустриалната собственост, от изгодите, които съответните закони дават или ще дадат впоследствие на собствените си граждани, без да накърняват правата, специално предвидени от настоящата Конвенция. Вследствие на това, те

ще имат същата закрила както собствените граждани и същия достъп до съдилищата срещу всякакво накърняване, нанесено на правата им, при условие, че изпълняват разпорежданията и формалностите, предвидени за собствените граждани“.

Право на Съюза

10 Съображения 4—6 от Директива 2004/48 гласят следното:

„(4) На международно ниво всички държави членки, както и самата Общност по отношение на въпросите от нейна компетентност, са задължени да съблюдават [Споразумението ТРИПС] […].

(5) По-специално, в [Споразумението ТРИПС] се съдържат разпоредби относно средствата за изпълнение на правата върху интелектуалната собственост, които представляват общи стандарти, които се прилагат на международно ниво и се изпълняват във всички държави членки. Настоящата директива следва да не накърнява международните задължения на държавите членки, включително тези, определени в [Споразумението ТРИПС].

(6) Съществуват също така и международни конвенции, по които всички държави членки са страни и в които се съдържат също така и разпоредби относно средствата за упражняване на права върху интелектуална собственост. Това включва по-специално Парижката конвенция […], Бернската конвенция за закрила на литературните и художествените произведения и Римската конвенция за закрила на артистите изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации“.

11 В съображение 27 от тази директива се уточнява:

„Необходимо е да се публикуват съдебните решения относно дела за нарушаване на права върху интелектуална собственост като своеобразно средство за възпиране на бъдещи нарушители и за повишаване на осведомеността на обществото като цяло“.

12 Съгласно съображение 32 от посочената директива:

„Настоящата директива спазва основните права и съблюдава принципите, установени по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално настоящата директива има за цел да гарантира пълното спазване на интелектуалната собственост в съответствие с член 17, параграф 2 от посочената харта“.

13 В член 1 от Директива 2004/48 се определя предметът ѝ, както следва:

„Настоящата директива се отнася за мерките, процедурите и средствата за защита, които са необходими за гарантиране спазването на правата върху интелектуална собственост. По смисъла на настоящата директива терминът „права върху интелектуална собственост“ включва правата върху индустриална собственост“.

14 Член 2 от тази директива, отнасящ се до нейния обхват, предвижда в параграф 1:

„Без да се засягат средствата, които са или могат да бъдат предвидени в законодателството на Общността или в националното законодателство, доколкото тези средства могат да са по-благоприятни за притежателите на права, мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в настоящата директива, се прилагат в съответствие с член 3 за всички нарушения на права върху интелектуална собственост, както е предвидено в законодателството на Общността и/или в националното законодателство на съответната държава членка“.

15 Съгласно член 2, параграф 3, буква б) от Директива 2004/48 последната не засяга „международните задължения на държавите членки, а именно тези по [Споразумението ТРИПС], включително тези, които се отнасят за наказателните процедури и наказания“.

16 Член 3 от посочената директива посочва:

„1. Държавите членки предвиждат мерки, процедури и средства, които са необходими за гарантиране на изпълнението на права върху интелектуалната собственост, обхванати от настоящата директива. Тези мерки, процедури и средства за защита са лоялни и справедливи и не могат да бъдат ненужно сложни или скъпи, нито да са свързани с неразумни срокове или с неоправдани забавяния.

2. Също така тези мерки, процедури и средства за защита са ефективни, пропорционални и разубеждаващи и се прилагат по начин, чрез който се избягва създаването на препятствия пред законната търговия и се предвиждат предпазни механизми срещу злоупотреба с тях“.

Унгарско право

Законът относно закрилата на полезните модели

17 Член 1, параграф 1 от Закон № XXXVIII от 1991 г. относно закрилата на полезните модели (A használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény) предвижда:

„Всяко техническо решение, което засяга концепцията, структурата или свързването на съставните части на предмет (наричано по-нататък „модел“) може да се ползва от закрилата, предоставена на полезните модели (наричана по-нататък „закрилата на моделите“), при условие че е ново, има изобретателска стъпка и е промишлено приложимо“.

18 Член 2, параграф 2 от Закона относно закрилата на полезните модели гласи:

„В състоянието на техниката се включват данните, които са станали общодостъпни чрез писмено описание или чрез използване на националната територия преди приоритетната дата“.

19 Съгласно член 3, параграф 1 от този закон:

„Счита се, че полезен модел има изобретателска стъпка, когато за специалистите в областта той не произтича по очевиден начин от състоянието на техниката“.

20 Член 5 от посочения закон гласи:

„1) Закрилата се предоставя на заявителя на модела, ако последният:

а) отговаря на изискванията на членове 1—4 от настоящия закон и не е лишен от закрилата на моделите по силата на параграф 2 от настоящия член или на член 1, параграф 2 от настоящия закон“.

21 Член 24 от Закона относно закрилата на полезните модели предвижда:

„1) Закрилата на модел се обявява за недействителна, ако:

а) предметът на закрилата не отговаря на изискванията по член 5, параграф 1, буква а).

[…]“.

22 Съгласно член 26 от този закон:

„Унгарската патентна служба има правомощие:

[…]

в) да обяви за недействителен даден модел“.

23 Член 27 от посочения закон гласи:

„[…]

3) Съгласно разпоредбите на член 37 от настоящия закон съдът упражнява съдебен контрол върху решенията на Службата по преписките относно закрилата на моделите.

4) Ако е сезирана с искане за изменение на решение, Службата може — докато въпросът не е отнесен до съда — да измени или отмени всяко решение за приключване на производството, което е постановила относно следните въпроси:

[…]

в) обявяване на недействителността на модел“.

24 Съгласно член 36, параграф 3 от Закона относно закрилата на полезните модели:

„Разпоредбите на законодателството относно патентите се прилагат mutatis mutandis към производствата […] за обявяване на недействителност […] на моделите“.

25 Член 37 от този закон предвижда:

„1) При подаване на жалба съдът може да измени решенията на Унгарската патентна служба, приети по силата на:

а) член 27, параграф 4 от настоящия закон.

[…]

13) В останалите случаи разпоредбите относно производството по осъществяване на съдебен контрол на решенията, приети от Службата в областта на патентите, се прилагат mutatis mutandis към производството по осъществяване на съдебен контрол върху решенията, приети от нея в областта на закрилата на моделите“.

Законът за патентите

26 Член 42 от Закон № XXXIII от 1995 г. относно патентоването на изобретенията (наричан по-нататък „Законът за патентите“), гласи:

„[…]

3) При постановяване на окончателно решение, с което се отхвърля искане за обявяване на недействителност, срещу същия патент не може да бъде подадено ново искане за обявяване на недействителност, основано на същите фактически обстоятелства“.

27 Член 80 от Закона за патентите посочва:

„1) При спазване на предвиденото в параграф 2 всяко лице може по силата на член 42 от настоящия закон да подаде искане за обявяване на недействителността на патент, насочено срещу неговия притежател.

2) В случая, посочен в член 42, параграф 1, буква г), искането за обявяване на недействителността на патент се подава срещу лицето, което би следвало да е негов притежател съгласно закона“.

28 Член 81 от този закон посочва:

„[…]

3) В случай на оттегляне на искане за обявяване на недействителност производството може да продължи служебно […]“.

29 Член 86 от посочения закон предвижда:

„1) Градският съд на Будапеща има изключителна компетентност да разглежда искания за изменение на решенията на Унгарската патентна служба.

[…]“.

30 Съгласно член 88 от същия закон:

„Съдът се произнася по исканията за изменение на решенията на Унгарската патентна служба съгласно нормите относно охранителните производства, при съблюдаване на предвидените в настоящия закон дерогации. Общите разпоредби на Закон № III от 1952 г. за създаване на Гражданския процесуален кодекс (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. Törvény, наричан по-нататък „Гражданският процесуален кодекс“) се прилагат mutatis mutandis към производството, освен ако настоящият закон или охранителният характер на производството предполагат прилагането на друга правна уредба“.

Гражданският процесуален кодекс

31 Членове 3 и 4 от Гражданския процесуален кодекс се съдържат в дял I, озаглавен „Общи разпоредби“, в раздел и подраздел, озаглавени съответно „Основни принципи“ и „Задачи на съдилищата в гражданските производства“ от този кодекс.

32 Член 3, параграф 2 от този кодекс предвижда:

„2) Освен ако законът не предвижда друго, съдът е обвързан от исканията и другите изявления на страните, които имат правни последици. […]“.

33 Член 4, параграф 1 от споменатия кодекс посочва:

„1) В преценката си съдът не е обвързан от решенията на други органи или от решенията, постановени в областта на дисциплинарните производства, нито от фактическите констатации в тях“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

34 На 17 май 1991 г. Plastinnova подава заявка за промишлен дизайн пред Унгарската патентна служба под номер 2252-320/91, а впоследствие, на 1 септември 1992 г., е подадена заявка за предоставяне на закрила с полезен модел. Plastinnova, позовавайки се на трансформация на заявената закрила, претендира във връзка с второто заявяване правото на приоритет, свързано с първото заявяване. Унгарската патентна служба уважава тази молба за трансформация и вследствие на заявяването на полезния модел предоставя закрила на този модел с правото на приоритет, свързано със заявяването на промишления дизайн.

35 На 6 май 1998 г. Bericap в рамките на административно производство иска полезният модел да бъде обявен за недействителен поради липса на новост и на предопределяща изобретателска стъпка.

36 С Решение № U9200215/35 от 1 юни 2004 г. Унгарската патентна служба потвърждава валидността на посочената закрила с полезен модел, като същевременно ограничава обхвата ѝ.

37 Plastinnova, в качеството си на притежател на полезния модел, иска от Fővárosi Bíróság да измени това решение на Унгарската патентна служба. Тази произнасяща се като първа инстанция юрисдикция отхвърля искането и изменяйки Решение № U9200215/35, обявява недействителността на спорния модел.

38 В производството, образувано по въззивна жалба на Plastinnova, Fővárosi Ítélőtábla (Апелативен съд на Будапеща) с определение изменя решението, постановено от първата инстанция, и като изменя въпросното решение по отношение на обявяването на недействителността на полезния модел, го потвърждава в останалата му част.

39 Legfelsőbb Bíróság (Върховният съд), сезиран с касационна жалба от Bericap, потвърждава постановеното във въззивното производство определение.

40 Главното производство (административното производство) започва на 31 януари 2007 г., когато Bericap подава пред Унгарската патентна служба ново искане за обявяване на недействителност на спорния полезен модел. Това дружество изтъква като основания за обявяване на недействителността липсата на новост и на предопределяща изобретателска стъпка. Наред с другите документи, към неговото искане са приложени описания на патенти под формата на приложения с номера от K4 до K10, от K19 до K25, K29 и K30.

41 Позовавайки се на предходното производство за обявяване на недействителност, Plastinnova желае отхвърляне на новото искане за обявяване на недействителност без разглеждане на спора по същество.

42 С Решение № U9200215/58 Унгарската патентна служба отхвърля това искане за обявяване на недействителност, позовавайки се на член 42, параграф 3 от Закона за патентите. Тя прилага тази разпоредба по такъв начин, че в рамките на новото производство за обявяване на недействителност изобщо не взема предвид от горепосочените документи описанията на патенти K4—K8, K10, K19, K21 и K22. Всъщност според службата тези документи „са съставлявали основанието на решението, прието в края на предходното производство за обявяване на недействителност“. Тя добавя, че „всеки от тези документи е бил обект на разглеждане, независимо дали е съдържал релевантна информация от гледна точка на разглеждания модел“ и че „тъй като приетото в края на предходното производство решение се [е] основава[ло] на всички тези разгледани документи, те не [е] следва[ло] да се вземат предвид в настоящото производство“. Унгарската патентна служба също посочва, че „всяка от характеристиките, посочени в основните претенции относно закрилата с полезен модел, [е] може[ло] да бъде установена въз основа на снимки и [че] поради това [е] може[ло] да се твърди

наличието на приоритет на закрилата на посочения полезен модел“. Службата добавя, че „въпросът относно приоритета вече е бил предмет на решение в рамките на предходното производство, като това решение също се [е] основава[ло] на извода, че е можело да се твърди наличието на приоритет на полезния модел, предоставен му поради трансформацията на закрилата на промишления дизайн“. В това отношение Унгарската патентна служба обявява, че описанията на патенти K20 и K23 не са били част от състоянието на техниката.

43 В крайна сметка Унгарската патентна служба разглежда въпроса относно липсата на новост и на предопределяща изобретателска стъпка единствено в светлината на описанията на патенти K9, K24, K25, K29 и K30 и приема, че не е доказано наличието на изтъкнатите основания за обявяване на недействителност.

44 Bericap подава пред запитващата юрисдикция жалба, целяща Решение № U9200215/58 да бъде изменено, като иска обявяването на полезния модел за недействителен. То желае да бъдат взети предвид всички представени доказателства и посочва, че закрилата с полезен модел предоставя на неговия притежател изключителни права, сравними с тези, които предоставя патентът. По тази причина общественият интерес изисквал изключителните права да се основават единствено на закрила с полезни модели в съответствие със законовите изисквания. Въвеждайки правния институт на обявяването на недействителност, законодателят създавал гаранция за превес на обществения интерес. Изводът, че производството за обявяване на недействителност е от обществен интерес, се подкрепял от член 80, параграф 1 от Закона за патентите, който гласи, че при спазване на предвиденото в параграф 2 от него всяко лице може по силата на член 42 от този закон да подаде искане за обявяване на недействителността на патент, насочено срещу неговия притежател. Освен това общественият интерес се проявявал в член 81, параграф 3 от посочения закон, съгласно който производството може да продължи служебно в случай на оттегляне на искане за обявяване на недействителност.

45 Plastinnova иска Решение №°U9200215/58 да бъде потвърдено, като изтъква неговата основателност.

46 Запитващата юрисдикция отменя Решение № U9200215/58 и връща делото на Унгарската патентна служба за ново произнасяне по него. Тази юрисдикция счита, че доказателствата, предоставени в рамките на новото производство за обявяване на недействителност, не могат да бъдат пренебрегнати единствено с довода че вече са били представени в предходното производство за обявяване на недействителност.

47 Fővárosi Ítélőtábla отменя определението, постановено от първата инстанция, и връща делото на Fővárosi Bíróság за ново разглеждане и постановяване на ново решение, след като приема за установено, че при разглеждането на новото искане за обявяване на недействителност Унгарската патентна служба е определила правилно фактическия контекст, който следва да се анализира.

48 В акта за преюдициално запитване Fővárosi Bíróság уточнява, че предвид разпоредбите на Директива 2004/48, по специално член 2, параграф 1 и член 3, параграф 2 от нея, си задава въпроси относно начина на прилагане на националноправните норми, отнасящи се до производствата за обявяване на недействителност на полезните модели.

49 Запитващата юрисдикция освен това уточнява, че въпросите, по които е поискано от Съда да се произнесе преюдициално, се основават на сравнение на разпоредбите на Парижката конвенция и на Споразумението ТРИПС с начина, по който се прилагат релевантните националноправни норми. Тя отбелязва в това отношение, че в Унгария Парижката конвенция е обнародвана с Декрет-закон № 18 от 1970 г., а Споразумението ТРИПС — със Закон № IX от 1998 г.

50 При тези обстоятелства Fővárosi Bíróság решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) В съответствие ли са с правото на Европейския съюз мерките, процедурите и средствата за защита, които в рамките на производство за изменение на решение във връзка с искане за обявяване на недействителност на полезен модел се прилагат така, че националният съд не е обвързан от направените от страните искания или други изявления с правни последици и има правомощието служебно да разпореди да бъдат представени доказателствата, които счита за необходими?

2) В съответствие ли са с правото на Европейския съюз мерките, процедурите и средствата за защита, които в рамките на производство за изменение на решение във връзка с искане за обявяване на недействителност на полезен модел се прилагат така, че в своята преценка националният съд не е обвързан от административно решение, постановено по искане за обявяване на недействителност, нито от направените в това решение фактически констатации, по-специално от изтъкнатите в хода на административното производство основания за обявяване на недействителност, нито от направените изявления или твърдения или пък от представените в хода на това производство доказателства?

3) В съответствие ли са с правото на Европейския съюз мерките, процедурите и средствата за защита, които в рамките на производство за изменение на решение във връзка с ново искане за обявяване на недействителност на полезен модел се прилагат така, че от представените в рамките на новото искане доказателства — включително тези относно състоянието на техниката — националният съд изключва доказателствата, които вече са били представени по повод на предходно искане за обявяване на недействителност на полезния модел?“.

По преюдициалните въпроси

По допустимостта

51 Plastinnova и унгарското правителство оспорват на различни основания допустимостта на преюдициалното запитване.

52 На първо място, Plastinnova иска от Съда да отхвърли посоченото запитване без разглеждане по същество, с мотива, от една страна, че Fővárosi Bíróság не е имал, съгласно Гражданския процесуален кодекс, правомощието да отправи такова запитване, и от друга страна, че доколкото в настоящото главно производство разглежданото решение подлежи на касационно обжалване, единствено Върховният съд е компетентен да отправя преюдициално запитване.

53 В това отношение следва да се напомни, че в съответствие с постоянната съдебна практика член 267 ДФЕС предоставя на националните юрисдикции най-широко право да сезират Съда, ако счетат, че висящото пред тях дело повдига въпроси, които налагат тълкуване или преценка на валидността на разпоредбите на правото на Съюза за целите на решаването на отнесения до тях спор. Освен това националните юрисдикции са свободни да упражнят това право във всеки момент от производството, който според тях е подходящ (вж. Решение от 5 октомври 2010 г. по дело Елчинов, C-173/09, Сборник, стр. I-8889, точка 26 и цитираната съдебна практика).

54 Въз основа на това Съдът заключава, че наличието на национална процесуална разпоредба не засяга правото на националните юрисдикции, които не се произнасят като последна инстанция, да сезират Съда с преюдициално запитване, когато — както в главното производство — имат

съмнения относно тълкуването на правото на Съюза (Решение по дело Елчинов, посочено по-горе, точка 25 и Решение от 20 октомври 2011 г. по дело Interedil, C-396/09, Сборник, стр. I-9915, точка 35).

55 Освен това Съдът приема, че юрисдикцията, която не се произнася като последна инстанция, трябва да бъде свободна да отправи до Съда въпросите, които смята за неизяснени, ако счита, че правните изводи на горната инстанция биха могли да доведат до постановяване на решение, което противоречи на правото на Съюза (вж. Решение по дело Елчинов, посочено по-горе, точка 27 и цитираната съдебна практика).

56 При тези условия повдигнатото от Plastinnova възражение за недопустимост по този въпрос може единствено да бъде отхвърлено.

57 На второ място, унгарското правителство изтъква, че доколкото запитващата юрисдикция не изяснява причините, поради които ѝ изглежда необходимо тълкуване на Директива 2004/48, преюдициалното запитване трябва да бъде отхвърлено като недопустимо.

58 Съгласно постоянната съдебна практика отправеното от национална юрисдикция запитване може да бъде отхвърлено от Съда само ако е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора по главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или още когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (вж. по-специално Решение от 13 март 2001 г. по дело PreussenElektra, C-379/98, Recueil, стр. I-2099, точка 39, Решение от 15 юни 2006 г. по дело Acereda Herrera, C-466/04, Recueil, стр. I-5341, точка 48 и Решение от 5 декември 2006 г. по дело Cipolla и др., C-94/04 и C-202/04, Recueil, стр. I-11421, точка 25).

59 Все пак трябва да се посочи, че не е съвсем очевидно, че исканото от запитващата юрисдикция тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора по главното производство, нито че въпросите относно тълкуването на това право са от хипотетично естество. Макар поставените въпроси да споменават съвсем общо правото на Съюза, от акта за преюдициално запитване е видно, че сезираната със спора по главното производство юрисдикция в действителност иска тълкуването на член 2, параграф 1 и на член 3, параграф 2 от Директива 2004/48, както и на член 2, параграф 1 от Парижката конвенция и на член 41, параграфи 1 и 2 от Споразумението ТРИПС с цел да ѝ позволи да прецени дали националните процесуални норми, приложими в рамките на искане за обявяване на недействителност на полезен модел, са съвместими с посочените разпоредби.

60 При тези условия презумпцията за релевантност на поставените преюдициални въпроси не е оборена.

61 Следователно второто възражение за недопустимост също трябва да бъде отхвърлено.

62 На трето място, унгарското правителство оспорва допустимостта на преюдициалното запитване, като изтъква, че Директива 2004/48 е явно ирелевантна, що се отнася до разрешаването на настоящия спор, тъй като имала за цел единствено да хармонизира приложимите граждански и административни мерки в случай на нарушаване на правата върху интелектуалната собственост. В настоящото дело предмет на висящото производство обаче била валидността на полезен модел, а не нарушение на правата върху интелектуалната собственост.

63 В това отношение е достатъчно да се констатира, че въпросът дали дадено производство за обявяване на недействителност на полезен модел представлява производство, което цели да гарантира спазването на права върху интелектуалната собственост, не е свързан с допустимостта на преюдициалните въпроси, а с отговора на тези въпроси (вж. по аналогия

Решение от 13 юли 2006 г. по дело Manfredi и др., C-295/04-C-298/04, Recueil, стр. I-6619, точка 30, както и Решение от 21 октомври 2010 г. по дело Padawan, C-467/08, Сборник, стр. I-10055, точка 27). Следователно такава констатация не може да доведе до отхвърляне на преюдициалното запитване още на стадия на преценката на неговата допустимост.

64 След като третото възражение за недопустимост също трябва да се отхвърли, от всички посочени по-горе съображения следва, че преюдициалното запитване трябва да се обяви за допустимо.

По съществото на спора

65 С трите си въпроса, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали правото на Съюза е пречка в съдебно производство във връзка с искане за обявяване на недействителност на полезен модел съдът:

— да не е обвързан от исканията и другите изявления на страните и да може служебно да разпореди да бъдат представени доказателствата, които счита за необходими,

— да не е обвързан от административно решение, постановено по искане за обявяване на недействителност, нито от констатираните в това решение факти, и

— да не може да разглежда отново доказателства, които вече са били представени по повод на предходно искане за обявяване на недействителност.

66 По-специално, от акта за преюдициално запитване е видно, че според националната юрисдикция Директива 2004/48 е приложима към главното производство и си задава въпроси относно тълкуването на тази директива, по-конкретно относно тълкуването на член 2, параграф 1 и на член 3, параграф 2 от нея, в светлината на членовете на Парижката конвенция и на Споразумението ТРИПС, посочени в точка 59 от настоящото съдебно решение.

67 В това отношение най-напред следва да се отбележи, че Споразумението за създаване на СТО, част от което е Споразумението ТРИПС, е подписано от Съюза и впоследствие е одобрено с Решение 94/800. В резултат на това съгласно постоянната съдебна практика разпоредбите на Споразумението ТРИПС понастоящем са част от правния ред на Съюза и в рамките на посочения правен ред Съдът е компетентен да се произнася преюдициално относно тълкуването на това споразумение (вж. Решение от 11 септември 2007 г. по дело Merck Genéricos — Produtos Farmacêuticos, C-431/05, Сборник, стр. I-7001, точка 31 и цитираната съдебна практика).

68 Що се отнася по-специално до разпоредбите на член 41, параграфи 1 и 2 от Споразумението ТРИПС, тълкувани съвместно, от тях следва, че държавите — страни по това споразумение, осигуряват процедури по прилагане на правата върху интелектуалната собственост със специфични характеристики да бъдат предвидени в тяхното законодателство така, че да позволява ефективни действия срещу всяко нарушение на правата върху интелектуалната собственост в рамките на това споразумение.

69 Следователно в съответствие с тези разпоредби държавите — страни по посоченото споразумение, включително Съюзът, са задължени да приемат законодателство, въвеждайки във вътрешното си право мерки относно спазването на правата върху интелектуалната собственост, които да съответстват на предвиденото в споменатите разпоредби.

70 Освен това — тъй като Споразумението ТРИПС предвижда, както е видно от член 2, параграф 1 от него, че относно части II, III и IV от това споразумение държавите, страни по него, следва да действат в съответствие с членове 1—12 и 19 от Парижката конвенция — изискването от член 41, параграфи 1 и 2 от Споразумението ТРИПС законодателство трябва да съответства по-специално на член 2, параграф 1 от тази конвенция.

71 В съответствие с предвиденото в член 2, параграф 1 от Парижката конвенция гражданите на всяка от страните, за които се прилага тази конвенция, се ползват в другите страни, за които също се прилага посочената конвенция, що се касае до закрилата на индустриалната собственост, от изгодите, които съответните закони дават или ще дадат впоследствие на собствените си граждани, без да накърняват правата, специално предвидени от същата конвенция. Вследствие на това те ще имат същата закрила като собствените граждани и същия достъп до съдилищата срещу всякакво накърняване, нанесено на правата им, при условие че изпълняват разпорежданията и формалностите, предвидени за собствените граждани.

72 В този смисъл основният общ елемент на всички горепосочени разпоредби от Споразумението ТРИПС и от Парижката конвенция се състои в задължението на страните по тези конвенции да гарантират, посредством вътрешното си право, спазването на правата върху интелектуалната собственост, като предвидят ефективни правни средства за защита срещу всяко нарушение на тези права.

73 Съюзът е изпълнил това задължение за приемане на законодателство чрез Директива 2004/48, която цели именно, както следва от член 1 от нея, да гарантира спазването на правата върху интелектуалната собственост чрез установяването за тази цел на различни мерки, процедури и средства за защита в държавите членки.

74 По-специално, както следва от член 2, параграф 1 от Директива 2004/48, мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в тази директива, се прилагат в съответствие с член 3 от нея за всички нарушения на права върху интелектуална собственост, както е предвидено в законодателството на Съюза и/или в националното законодателство на съответната държава членка.

75 Така всички горепосочени разпоредби от Споразумението ТРИПС, Парижката конвенция и Директива 2004/48 (наричани по-нататък „съответните разпоредби“) целят да уредят не всички аспекти на правата върху интелектуална собственост, а само тези, които са свързани, от една страна, със спазването на тези права, и от друга страна, с нарушенията на последните, изисквайки наличието на ефективни правни средства за защита, предназначени да предотвратят, прекратят или да поправят всякакво нарушение на съществуващо право върху интелектуална собственост.

76 В това отношение, както следва от член 17 от Хартата на основните права на Европейския съюз, производство, което има за цел да гарантира спазването на право върху интелектуалната собственост, предполага, че това право е законосъобразно придобито (вж. в този смисъл Решение от 12 юли 2005 г. по дело Alliance for Natural Health и др., C-154/04-C-155/04, Сборник, стр. I-6451, точка 128).

77 Оттук следва, както впрочем е видно и от член 2, параграф 1 от Директива 2004/48, че съответните разпоредби само гарантират спазването на различните права, от които се ползват лицата, придобили права върху интелектуална собственост, а именно притежателите на такива права, и не могат да се тълкуват като насочени към уреждане на различните мерки и процедури, предоставени на разположение на лицата, които също както жалбоподателя в главното производство, без сами да са притежатели на такива права, оспорват правата на интелектуална собственост, придобити от други лица.

78 Впрочем производство за обявяване на недействителност като това в главното производство се предоставя на разположение именно на лице, което, без да е притежател на право върху интелектуална собственост, оспорва закрилата на полезен модел, предоставена на притежателя на съответните права.

79 В този смисъл такова производство не цели да гарантира закрилата на притежателите на право върху интелектуална собственост по смисъла на разглежданите разпоредби.

80 Всъщност това производство не предполага нарушение на право върху интелектуална собственост, било по отношение на лицето, по инициатива на което започва това производство, тъй като, щом не е притежател на такова право, то по правило не може да претърпи никакво нарушение на това право, било по отношение на притежателя на дадено право, с което е свързано посоченото производство, тъй като правно средство за защита, насочено срещу него и с което се оспорва, от правна страна, наличието на неговото право върху интелектуална собственост, не може по правило да се квалифицира като нарушение.

81 От гореизложеното следва, че разглежданите разпоредби не целят да уредят различните аспекти на производство за обявяване на недействителност като това в главното производство.

82 Поради това на поставените въпроси следва да се отговори, че тъй като разпоредбите на член 2, параграф 1 и на член 3, параграф 2 от Директива 2004/48, тълкувани в светлината на член 2, параграф 1 от Парижката конвенция и на член 41, параграфи 1 и 2 от Споразумението ТРИПС, не са приложими към производство за обявяване на недействителност като това в главното производство, не може да се приеме, че тези разпоредби не допускат в такова съдебно производство съдът:

— да не е обвързан от исканията и другите изявления на страните и да може служебно да разпореди да бъдат представени доказателствата, които счита за необходими,

— да не е обвързан от административно решение, постановено по искане за обявяване на недействителност, нито от констатираните в това решение факти, и

— да не може да разглежда отново доказателства, които вече са били представени по повод на предходно искане за обявяване на недействителност.

По съдебните разноски

83 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Тъй като разпоредбите на член 2, параграф 1 и на член 3, параграф 2 от Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост, тълкувани в светлината на член 2, параграф 1 от Конвенцията за закрила на индустриалната собственост, подписана в Париж на 20 март 1883 година, ревизирана последно в Стокхолм на 14 юли 1967 г. и изменена на 28 септември 1979 г., и на член 41, параграфи 1 и 2 от Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост, съдържащо се в приложение 1 В към Споразумението за създаване на Световната

търговска организация (СТО), подписано в Маракеш на 15 април 1994 г. и одобрено с Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 година относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.), не са приложими към производство за обявяване на недействителност като това в главното производство, не може да се приеме, че тези разпоредби не допускат в такова съдебно производство съдът:

— **да не е обвързан от исканията и другите изявления на страните и да може служебно да разпореди да бъдат представени доказателствата, които счита за необходими,**

— **да не е обвързан от административно решение, постановено по искане за обявяване на недействителност, нито от констатираните в това решение факти, и**

— **да не може да разглежда отново доказателства, които вече са били представени по повод на предходно искане за обявяване на недействителност.**

Подписи